

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 6Co/205/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5117205747
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 05. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Katarína Beniačová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2020:5117205747.1

Rozhodnutie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Kataríny Beniačovej a členiek senátu JUDr. Táne Rapčanovej a Mgr. Anny Mihálikovej, v spore žalobcu: KOOOPERATIVA poisťovňa, a.s., Vienna Insurance Group, so sídlom Štefanovičova 4, 816 23 Bratislava, IČO: 00 585 441, zastúpeného splnomocneným zástupcom JUDr. Soňou Pohovejovou, advokátkou so sídlom G. XX, XXX XX O., proti žalovanému: X. P., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom O. V. XXXX, XXX XX I., zastúpený spoločnosťou: Advokátska kancelária ADVOKÁTI Müller § Dikoš, s.r.o., so sídlom Závodská cesta 3911/24, 010 01 Žilina, IČO: 36 864 455, o zaplatenie 23.454,50 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Žilina č. k. 8C/14/2017-55 zo dňa 17. júna 2019, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu potvrdzuje.

Žalobca má voči žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 23.454,50 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,05 % ročne zo sumy 23.454,50 eur od 14.1.2016 do zaplatenia, a to do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku (výrok I.). Zároveň žalobcovi priznal voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % (výrok II.).

2. Z jeho dôvodov vyplynulo, že v predmetnom konaní si žalobca uplatnil voči žalovanému regresný nárok vo výške 50 % z vyplatenej náhrady škody spolu v sume 46.909 eur, t. j. sumu 23.454,50 eur, ktoré za neho vyplatil z dôvodu škody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla, ktoré viedol žalovaný pod vplyvom návykovej látky (§ 12 ods. 1 písm. a) zákona č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ďalej len „zákon o povinnom zmluvnom poistení“). Pri svojom rozhodovaní konajúci súd vychádzal z nesporných skutočností, že žalovaný bol účastníkom dopravnej nehody dňa 20.12.2013, pri ktorej došlo k zraneniu chodkyne poškodenej X. Q., pričom vykonaná dychová skúška u žalovaného opakovane potvrdila, že viedol motorové vozidlo pod vplyvom alkoholu, za ktoré konanie bol žalovaný odsúdený právoplatným rozsudkom Okresného súdu Žilina sp. zn. 1T/121/2014; medzi stranami sporu bola uzatvorená poisťná zmluva zo dňa 18.1.2012 o poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla zn. Škoda Octavia EČV: ZA948DY s účinnosťou od 18.1.2012 na dobu neurčitú. Poškodená si u žalobcu uplatnila náhradu škody následkom dopravnej nehody spôsobenej žalovaným titulom sťaženia spoločenského uplatnenia na základe predložených znaleckých posudkov, a to znaleckého posudku zo dňa 26.8.2015 vypracovaného MUDr. Stanislavom Kollárom, psychiatrom, lekárom zdravotníckeho zariadenia PsycheStalker, s.r.o., so sídlom Národná 5, Žilina, v ktorom ohodnotil poranenia poškodenej vo výške 1125 bodov v celkovej sume 19.445 eur. Ďalším znaleckým posudkom pre uplatnenie náhrady škody bol znalecký posudok zo dňa 6.10.2015, vypracovaný MUDr. Slavomírom Kovalčíkom, vystavený zdravotníckym zariadením ŽILPO, s.r.o., ktorým poranenia poškodenej boli ohodnotené vo výške 1675 bodov v celkovej sume

28.743 eur. Súd prvej inštancie konštatoval, že z oboch lekárskeho posudkov jednoznačne vyplýva, aký lekár akého zdravotníckeho zariadenia znalecký posudok vypracoval, čo bolo zrejmé z pečiatky na druhej strane lekárskeho posudku. Považoval tak za preukázané, že lekárske posudky predložené žalobcom, na základe ktorých vyplatil poškodenej poistné plnenie, boli vypracované v súlade s § 7 ods. 1 zákona č. 437/2004 Z. z..

3. Z oznámenia o poistnom plnení zo dňa 4.12.2015 okresný súd zistil, že dňa 16.11.2015 žalobca ukončil šetrenie poistných udalostí vo vzťahu k uplatneným nárokom poškodenej prostredníctvom spoločnosti VOTUM, Centrum odškodnenia ako splnomocneného zástupcu vo vzťahu k uplatnenej náhrade škody v sume 19.305 eur (na základe listu zo dňa 2.9.2015) a dňa 3.12.2015 vo vzťahu k uplatnenému nároku na náhradu škody vo výške 27.604 eur (list zo dňa 9.10.2015). Vyplatenie týchto súm na účet spoločnosti VOTUM, Centrum odškodnenia preukazoval žalobca výpismi z exkasného účtu poistnej zmluvy, podľa ktorých mal dňa 19.11.2015 poukázať na účet spoločnosti splnomocneného zástupcu poškodenej sumu 19.305 eur a dňa 8.12.2015 sumu 27.604 eur titulom sťaženia spoločenského uplatnenia. Výpismi z internej databázy žalobcu mal súd preukázané vyplatenie náhrady škody splnomocnenému zástupcovi žalovanej. Považoval za irelevantné, či splnomocnený zástupca vyplatil poškodenej poistné plnenie, nakoľko v tomto smere ide o právny vzťah medzi splnomocnencom a splnomocniteľom. Nestotožnil sa s námietkou žalovaného, že oznámenie o poskytnutí poistného plnenia či výpis z internej databázy žalobcu nie sú listinami spôsobilými preukázať, že žalobca uspokojil nárok poškodenej vyplatením poistného plnenia. Doplnil, že žalobca na pojednávaní dňa 17.6.2019 dodatočne doložil súdu výpisy z účtu, z ktorých vyplývajú zhodné informácie o poukázaní peňažných prostriedkov na účet žalovanej. Súd síce na uvedené listinné dôkazy z dôvodov uvedených v § 153 CSP neprihliadol, avšak výpisy z internej databázy žalobcu považoval za dostačujúce. Na tomto základe pri aplikácii ust. § 427 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, § 3 ods. 1, § 12 ods. 1 písm. a/, ods. 2 písm. a/ zákona o povinnom zmluvnom poistení priznal žalobcovi požadovaný nárok, a súčasne mu priznal aj príslušenstvo uplatneného nároku v podobe zákonného úroku z omeškania vo výške 5,05 % ročne z dlžnej sumy od 14.1.2016 v zmysle ustanovenia § 517 ods. 2 OZ v spojení s § 3 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z. v znení účinnom od 1.2.2013. Začiatok omeškania žalovaného stanovil uplynutím 15-dňovej lehoty na plnenie žalovaného od doručenia výzvy žalobcu na úhradu regresnej náhrady (doručená bola 29.12.2015).

4. O trovách konania rozhodol v zmysle zásady úspechu podľa § 255 ods. 1 CSP v spojení s § 262 ods. 1 a 2 CSP s tým, že o ich výške rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením.

5. Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalovaný z dôvodov podľa ustanovenia § 365 ods. 1 písm. f/ a h/ CSP, domáhal sa jeho zmeny, zamietnutia žaloby v celom rozsahu a priznania náhrady trov konania v celom rozsahu. V dôvodoch podaného odvolania žalovaný uviedol, že namietal dôkazy predložené žalobcom na preukázanie uplatneného nároku (výpisy z internej databázy a znalecké posudky), čo do ich obsahu a formy. Napriek tomu sa súd prvej inštancie stotožnil s tvrdeniami žalobcu a predložené výpisy z internej databázy žalobcu považoval za postačujúce a preukazujúce jeho tvrdenia o úhrade poistného. Súčasne vo vzťahu k predloženým znaleckým posudkom súd konštatoval, že z ich obsahu je zrejmé, aký lekár akého zdravotníckeho zariadenia tieto posudky vypracoval a rovnako ich považoval za vypracované v súlade so zákonom. S týmito závermi súdu prvej inštancie sa žalovaný nestotožnil. Mal za to, že žalobca nijako nepreukázal skutočnosť, že uvedené poistné plnenie poškodenej, resp. jej zástupcovi skutočne vyplatil, čo je podmienkou pre uplatnenie regresného nároku voči žalovanému. Oznámenie o poistnom plnení a výpisy z databázy o poskytnutom poistnom plnení majú charakter jednostranných právnych úkonov, ktoré samé o sebe nemôžu objektívne preukazovať vyplatenie poistného plnenia. Interná databáza žalobcu je vedená a spravovaná výlučne žalobcom a slúži pre jeho vlastné potreby, preto žalobcom predložené dôkazy objektívne nie sú spôsobilé preukázať, že z majetkovej sféry žalobcu odišli ním uvádzané peňažné prostriedky a že súčasne tieto prostriedky boli pripísané na účet poškodenej, či jej zástupcu. Ak by aj žalobca ním uvádzané plnenie skutočne vyplatil, tak vyplatené plnenie by bolo plnením poskytnutým na základe nepravdivých a neúplných podkladov. Podľa ustanovenia § 7 ods. 1 zákona č. 437/2004 Z. z. lekárskeho posudok spracúva posudzujúci lekár a vydáva zdravotníckemu zariadeniu, ktorého posudzujúci lekár vypracoval lekárskeho posudok. Žalobca spolu so žalobou predložil aj lekárskeho posudok zo dňa 6.10.2015. Z jeho obsahu nie je zrejmé, ktoré zdravotníckemu zariadeniu tento posudok vydalo, nakoľko v príslušnej časti tohto posudku chýba nielen označenie zdravotníckeho zariadenia, ale aj podpis zodpovedného zástupcu takéhoto

zariadenia. Má za to, že posudok nespĺňa zákonné náležitosti a nemôže a nemohol byť podkladom pre poskytnutie poistného plnenia.

6. Pri zachovaní procesného postupu súdom prvej inštancie v zmysle § 373 ods. 3 CSP, žalobca nepodal vyjadrenie k odvolaniu žalovaného. S ďalšími podaniami strán sporu odvolací súd v priebehu odvolania nedisponoval.

7. Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 CSP), preskúmal napadnutý rozsudok v rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní (§ 379 CSP a § 380 CSP) a bez nariadenia odvolacieho pojednávania (postupom podľa § 219 ods. 3 CSP v spojení s § 378 ods. 1 CSP a § 385 ods. 1 CSP a contrario) rozsudok okresného súdu v celom jeho rozsahu, t. j. vo výroku vo veci samej, ako aj v jeho závislom výroku o trovách konania podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správne potvrdil.

8. Odvolací súd v odvolaní napadnutom rozsahu podrobne preskúmal všetky rozhodujúce otázky, ktoré boli vo veci vznesené a v celom rozsahu sa stotožnil so skutkovými a právnymi závermi súdu prvej inštancie. Okresný súd v dostatočnom rozsahu zistil skutočnosti rozhodné pre posúdenie danej veci, vecne správne rozhodol a svoje rozhodnutie odôvodnil v súlade s ustanovením § 220 ods. 2 CSP. Odôvodnenie rozhodnutia okresného súdu je vecne správne, pričom v jednotlivostiach naň poukazuje aj odvolací súd. Z uvedených dôvodov sa krajský súd v odvolacom konaní obmedzil iba na konštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia (§ 387 ods. 2 CSP). Takýto postup je v súlade s judikatúrou Ústavného súdu SR, v zmysle ktorej odôvodnenia rozhodnutia prvoinštančného súdu a odvolacieho súdu nemožno posudzovať izolovane, pretože prvoinštančné a odvolacie konanie z hľadiska predmetu konania tvoria jeden celok.

9. Súčasne odvolací súd preskúmal i námietky žalobcu uvedené v jeho opravnom prostriedku a po ich preskúmaní dospel k záveru, že tieto nie sú dôvodné.

10. Odvolacie námietky sú len opakujúcimi sa námietkami, ktorými sa okresný súd vo svojom rozhodnutí riadne zaoberal a s ich hodnotením sa odvolací súd stotožnil. Podľa názoru odvolacieho súdu skutočnosť, že zástupcovi poškodenej boli peňažné prostriedky z poistného plnenia skutočne vyplatené (spolu v sume 49.909,- eur) mal súd prvej inštancie preukázané nielen z internej databázy žalobcu (výpisov z exkasného účtu poistnej zmluvy) resp. oznámenia o poskytnutí poistného plnenia, ale aj z platobných príkazov žalobcu v prospech účtu splnomocneného zástupcu poškodenej zo dňa 18.11.2015 na sumu 19.305 eur a zo dňa 4.12.2015 na sumu 27.604 eur. Túto skutočnosť odvolací súd vyvodil z vykonaného dokazovania súdom prvej inštancie. Z obsahu zápisnice o pojednávaní vyplýva, že tieto dôkazné prostriedky (príkazy na úhradu) žalobca predložil súdu na pojednávaní konanom dňa 17.06.2019, ktorý sa s nimi oboznámil. Priamo na pojednávaní sa s týmito dôkaznými prostriedkami oboznámil aj právny zástupca žalovaného a jeho námietka voči nim spočívala len v tom, že žalobca ich nepredložil včas. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia je zrejmé, že tieto dôkazy konajúci súd aj zhodnotil v súvislosti s ostatnými dôkazmi predloženými žalobcom (§ 191 CSP), keď uviedol, že z týchto vyplývajú zhodné informácie o poukázaní finančných prostriedkov na účet žalovanej. Z takéhoto procesného postupu konajúceho súdu odvolací súd dospel k záveru, že skutkový záver o poskytnutí poistného plnenia zástupcovi poškodenej vyplýva z vykonaného dokazovania. V kontexte vykonaného dokazovania súdom prvej inštancie, na ktorý poukázal aj odvolací súd pôsobí nesúrodno a rušivo záver okresného súdu, že na tie isté listinné dôkazy predložené žalobcom na pojednávaní neprihliadol z dôvodov uvedených v ust. § 153 CSP. Odvolací súd poukazuje, že okresný súd vykonal dokazovanie v prejednávanej veci náležitým spôsobom a v potrebnom rozsahu, vykonané dôkazy vyhodnotil v súlade so zásadami uvedenými v ust. § 191 ods. 1 CSP, súčasne spôsobom plne zodpovedajúcim kontradiktórnosti sporového konania umožnil stranám sporu realizáciu ich procesných práv. Z uvedených dôvodov odvolací súd za základ svojho rozhodnutia zobral takto zistený skutkový stav okresným súdom a dospel k záveru, že skutkový záver o poskytnutí plnenia zástupcovi poškodenej vyplýva z vykonaného dokazovania a je preukázaný.

Pre úplnosť odvolací súd dodáva, že z obsahu spisu nevyplýva, že by súd prvej inštancie konanie skoncentroval v zmysle § 153 CSP. V tomto smere odvolací súd poukazuje, že pojednávanie vo veci predchádzalo vydanie platobného rozkazu, ktorý po podaní odporu žalovaným súd zrušil v zmysle ustanovenia § 267 ods. 3 CSP a vo veci nariadil pojednávanie na deň 17.6.2019. Žalobca tak pri prvej novej príležitosti, t. j. na pojednávaní konanom dňa 17.6.2019, predložil súdu vyššie označené príkazy na úhradu. K tomuto odvolací súd uzatvára, že žalobca uvedené dôkazy predložil včas a tieto nemali

dopad na hospodárnosť konania, teda neboli dôvodom na jeho odročenie. Vo vyššie uvedenom kontexte je záver o neprípustnosti dôkazov predložených žalobcom na pojednávaní nesprávny. Na tomto základe odvolací súd námietku žalovaného, že nebolo hodnoverným spôsobom preukázané, že žalobca plnil poisťné plnenie, ktorého náhradu požadoval v tomto konaní od žalovaného, považoval za bezpredmetnú.

11. Za nedôvodnú námietku odvolací súd považoval aj nedostatok formy znaleckého posudku zo dňa 6.10.2015, ktorému vytykal nielen nedostatok označenia zdravotníckeho zariadenia, ktorý posudok vydal, ale aj podpis zodpovedného zástupcu takéhoto zariadenia. V tomto smere poukazuje súd prvej inštancie na odôvodnenie tejto námietky v bode 20. odôvodnenia napadnutého rozsudku a súčasne uvádza, že vytknutý nedostatok formy znaleckého posudku podľa názoru odvolacieho súdu nemá dopad na jeho vecnú správnosť a odvolateľ ani nešpecifikoval, ako by takýto nedostatok ovplyvnil vecnú správnosť posudku, v tomto smere žiadne námietky neposkytol.

12. Vychádzajúc z ustanovenia § 7 ods. 1 zákona č. 437/2004 Z. z. o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia sa za oprávnenú osobu na spracovanie lekárskeho posudku považuje tzv. posudzujúci lekár a vydáva ho zdravotnícke zariadenie, ktorého posudzujúci lekár vypracoval lekársky posudok. Podľa § 2 ods. 3 písm. d/ zákona č. 437/2004 Z. z., na účely tohto zákona posudzujúcim lekárom je lekár, ktorý naposledy liečil poškodeného v súvislosti s poškodením na zdraví. Ako uviedol súd prvej inštancie, z pečiatky pripojenej posudzujúcim lekárom k svojmu podpisu je zrejmé, že ide o lekára zdravotníckeho zariadenia Žilpo, s.r.o. so sídlom v Žiline, teda je zrejmé zdravotnícke zariadenie, ktoré predmetný lekársky posudok vydalo. Súčasne je zrejmé, že posudzujúci lekár nie je lekárom zariadenia ústavnej zdravotnej starostlivosti, v ktorom prípade zákon v druhej vete citovaného zákonného ustanovenia vyžaduje, aby lekársky posudok posúdil primár príslušného oddelenia alebo prednosta príslušnej kliniky, zdravotníckeho zariadenia, alebo jeho zástupca, ak rozsah následkov presahuje 200 bodov. Uvedená úvaha odvolacieho súdu smeruje k tomu, že v posudzovanom prípade podpis zástupcu zdravotníckeho zariadenia nebol dôležitým z hľadiska vecného posúdenia a hodnotenia sťaženia spoločenského uplatnenia poškodenej.

13. Vychádzajúc z uvedeného, odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil.

14. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP, § 262 ods. 1 CSP v spojení s § 396 ods. 1 CSP a žalobcovi ako úspešnej procesnej strane odvolacieho konania priznal proti žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

15. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 (za) - 0 (proti).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 CSP)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. (§ 420 CSP)

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 C. s. p. (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP)